

СЕРТИФІКАЦІЙНА РОБОТА З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Час виконання – 150 хвилин

Робота має дві частини.

Частина 1 «Історія України ХХ – початку ХХІ ст.» містить 30 завдань різних форм. Відповіді на завдання частини 1 Ви маєте позначити й записати в *бланку А*.

Результат виконання цих завдань буде зараховано як результат **державної підсумкової атестації**.

Частина 2 «Історія України від найдавніших часів до кінця ХІХ ст.» містить 30 завдань різних форм. Відповіді на завдання частини 2 Ви маєте позначити й записати в *бланку А*.

Результат виконання завдань частин 1 і 2 буде використано під час прийому до закладів вищої освіти.

Інструкція щодо роботи в зошиті

1. Правила виконання зазначено перед завданнями кожної нової форми.
2. Відповідайте лише після того, як Ви уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. За необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Намагайтеся виконати всі завдання.

Інструкція щодо заповнення бланка відповідей А

1. У *бланк А* записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді.
2. Відповіді вписуйте чітко, згідно з вимогами інструкції до кожної форми завдань.
3. Якщо Ви позначили відповідь на завдання 1–28 і 31–58 неправильно, можете виправити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

4. Якщо Ви записали відповідь на завдання 29, 30 і 59, 60 неправильно, можете виправити її у відповідному місці *бланка А*.
5. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, записаних у *бланку А*.

Ознайомившись із інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 20.

Позначте номер Вашого зошита у відповідному місці *бланка А* так:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
X														

Зичимо Вам успіху!

Частина 1
Історія України ХХ – початку ХХІ століття

Пам'ятайте!

Результат виконання завдань частини 1 буде зараховано
як результат державної підсумкової атестації

Завдання 1–23 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в *бланку А* згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення *бланка А*!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

1. Яка організація випустила рекламне оголошення, зображене на фото?

- А Земський союз
- Б Союз визволення України
- В Карпато-руський визвольний комітет
- Г Товариство українських поступовців

**Проаналізуйте фрагмент історичного документа
й виконайте завдання 2–4.**

«Ми, українці-козаки, не хочемо мати свободи на папері або півсвободи. По проголошенні Першого Універсалу (Другий Універсал не визнаємо) ми приступаємо до заведення порядку на Україні. Задля цього всіх росіян і ренегатів, які гальмують українську роботу, скидаємо з постів силою, не рахуючись із російським урядом. Визнаючи Центральну Раду за свій найвищий уряд, ми поки що виганяємо зрадників з України без її відома. Коли все опануємо силою, тоді підпорядкуємося Центральній Раді. Тоді вона порядкуватиме в Києві й на всій Україні. Тепер же, коли починається повстання, ми виставляємо своїх людей, котрі мусять усім керувати...»

2. У наведеній відозві відображено погляди

- А махновців.
- Б більшовиків.
- В автономістів.
- Г самостійників.

3. Події, описані в цитованій відозві, відбулися 1917 р. в

- А березні.
- Б липні.
- В серпні.
- Г листопаді.

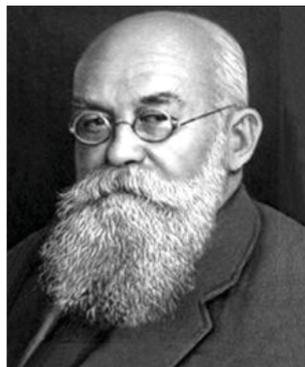
4. Хто з діячів, зображених на фото, був ініціатором створення цитованої відозви?

А

Б

В

Г

5. Прочитайте уривок зі спогадів Василя Вишиваного.

«...українські війська захопили Львів під команду УСС Вітовського... Ще того самого дня одержав я про те депешу, вислану Вітовським, який домагався в ній негайної висилки цілого легіону УСС до Львова. Я покликав до себе коменданта Микитку, коменданта чернівецького вокзалу й четаря Івановича та наказав, що до 4-ї години ранку останній транспорт УСС мусить бути в дорозі на Львів. ...до 4-ї години ранку всі ешелони УСС відїхали на Львів...»

Події, описані в уривку документа, увійшли в історію під назвою

А «Чортківська офензива».

Б «Листопадовий зрив».

В «Перший Зимовий похід».

Г «Гетьманський переворот».

6. Проаналізувавши статистичні дані про співвідношення між формами власності та галузями промисловості України, виконайте завдання.

Галузь виробництва	Форма власності			
	Державна (% за обсягом виробленої продукції)	Приватна (% за обсягом виробленої продукції)	Кооперативна (% за обсягом виробленої продукції)	Усього (% за обсягом виробленої продукції)
Будівельна	76	7	17	100
Гірнична	99,8	–	0,2	100
Металургійна	74	17	9	100
Хімічна	77	14	9	100
Харчова	54	26	20	100
Шкіряна	52	21	27	100
Текстильна й швацька	92	3,7	4,3	100
Поліграфічна	92	0,5	7,5	100
Разом	58,9	23	18,1	100

Таке співвідношення між формами власності й галузями промисловості характерне для періоду

А УНР за часів Української Центральної Ради.

Б Української Держави гетьмана П. Скоропадського.

В Української СРР за часів «воєнного комунізму».

Г нової економічної політики в Українській СРР.

7. Ліквідація українських комуністичних партій в УСРР

- А відбувалася в період нової економічної політики.
- Б супроводжувалася судовим процесом у «справі СВУ».
- В стала наслідком Голодомору (1932–1933 рр.).
- Г започаткувала «Великий терор» (1937–1938 рр.).

8. Карикатура, зображена на фото, акцентує увагу на форсованій індустріалізації і дає змогу визначити її

- А мету.
- Б етапи.
- В джерела.
- Г наслідки.

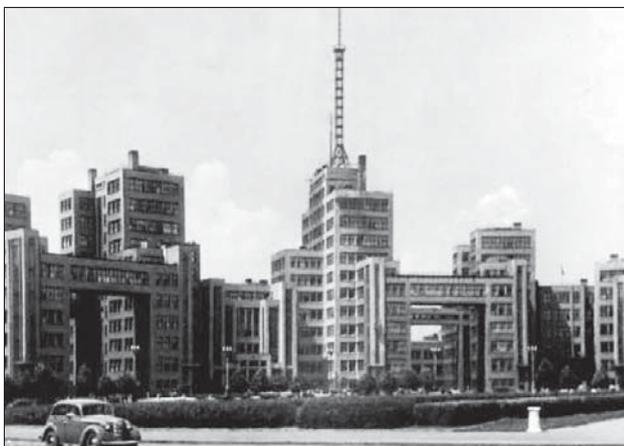

П'ятирічку за 4 роки!

9. В уривку з історичного документа *«Маючи на увазі необхідність наближення уряду України, центрального партійного й радянського апаратів до найважливіших сільськогосподарських районів, розташованих на Правобережжі, а також для подальшого швидкого розвитку національно-культурного будівництва й більшовицької українізації на базі індустріалізації і колективізації...»* обґрунтовано необхідність

- А будівництва Дніпрогесу.
- Б ухвалення Конституції УРСР.
- В перенесення столиці УСРР до Києва.
- Г окупації Червоною армією Галичини, Волині.

10. Пам'ятки архітектури України радянської епохи, зображені на фото, зведені

- А з метою розвитку культурного життя.
- Б як сучасні житлові комплекси.
- В в єдиному архітектурному стилі.
- Г для розміщення органів державної влади.

11. Факти біографії якого історичного діяча наведено в уривку джерела: *«Одночасно з роботою в Таємному університеті... стає членом Головної управи товариства “Просвіта”, ...із середини 1920-х років виступає одним із фундаторів Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО) – найпотужнішої західноукраїнської парламентської партії 1920-х – 1930-х рр. ...»?*
- А В. Мудрого
  - Б С. Бандери
  - В А. Волошина
  - Г Є. Коновальця
12. Територія радянської України стала ареною збройної боротьби між СРСР і Німеччиною
- А 1 вересня 1939 р.
  - Б 23 серпня 1939 р.
  - В 22 червня 1941 р.
  - Г 30 червня 1941 р.
13. У результаті Другої світової війни Україна
- А зазнала значних людських і матеріальних втрат.
  - Б втратила суверенітет і незалежність.
  - В зазнала суттєвих територіальних втрат.
  - Г втратила полікультурність і поліетнічність.
14. Укажіть один із заходів розв'язання владою проблем відбудови важкої промисловості України в другій половині 1940-х – на початку 1950-х рр.
- А створення системи раднаргоспів
  - Б запровадження матеріальних стимулів праці
  - В використання трудового ентузіазму робітників
  - Г широка виробнича інтеграція з провідними країнами Заходу
15. Операція «Захід» 1947 року передбачала
- А заселення Волині польськими осадниками для «полонізації» краю.
  - Б депортацію частини населення західних областей України до східних регіонів СРСР.
  - В «етнічну чистку» польською владою українців на території Закарпаття.
  - Г мобілізацію польовими військкоматами українців на теренах, із яких вигнано німецьких загарбників.

16. Гідротехнічну споруду, зображену на картосхемі жирною лінією, зведено в УРСР з метою

- А спрямування течії Дніпра в інше русло.
- Б реалізації однієї з «надпрограм М. Хрущова».
- В поліпшення економічного стану півострова.
- Г унаочнення дружби між українцями й кримськими татарами.

17. Діячів, зображених на фото, єднає приналежність до

- А дисидентського руху.
- Б Української робітничо-селянської спілки.
- В руху «шістдесятників».
- Г організаторів повстань у сталінських концтаборах.

18. Укажіть одну з характерних рис соціально-економічного розвитку УРСР на початку 1980-х рр.

- А скорочення видатків на соціальну сферу
- Б упровадження фермерських господарств на селі
- В зростання дефіциту товарів широкого вжитку
- Г згортання ринкових механізмів управління економікою

**Проаналізуйте фрагмент історичного документа
й виконайте завдання 19–21 до нього.**

«Виходячи зі смертельної небезпеки, яка нависла була над Україною... продовжуючи тисячолітню традицію державотворення в Україні... Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки урочисто проголошує незалежність України й створення самостійної української держави – України... Віднині на території України мають чинність винятково Конституція і закони України...»

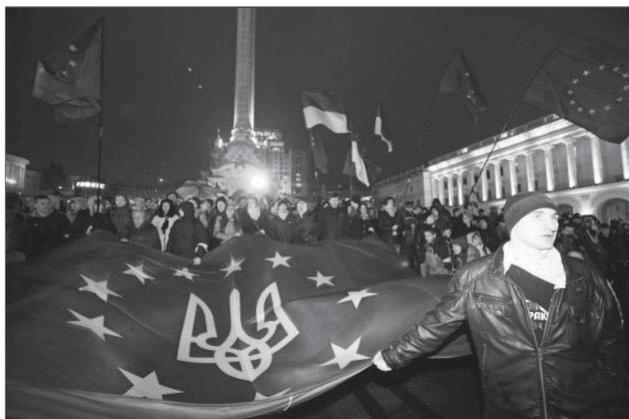
19. Цитований документ ухвалено

- А 16 липня 1990 р.
- Б 24 серпня 1991 р.
- В 1 грудня 1991 р.
- Г 28 червня 1996 р.

20. Що передувало появі цитованого документа?

- А завершення розпаду СРСР
- Б прийняття Конституції України
- В спроба державного перевороту в СРСР
- Г проведення Всеукраїнського референдуму

21. Укажіть фото, на якому відображено настрої в українському суспільстві після оприлюднення цитованого документа.

А

Б

В

Г

22. Започаткування системи олігархічних фінансово-промислових груп було характерним для соціально-економічного життя України в період

- А десталінізації та лібералізації суспільного життя (1953–1964 рр.).
- Б загострення кризи радянської системи (1965–1985 рр.).
- В відновлення незалежності України (1985–1991 рр.).
- Г становлення України як незалежної держави (1991–2010 рр.).

23. Укажіть фото Президента України, за каденції якого стали можливими зміни, описані в уривку джерела: *«Адже за будь-яких умов оформлення візи потребує кількох днів, а з безвізом громадянин України може будь-коли перетинати кордон і в'їжджати до ЄС. Під дією безвізу український турист став почувати себе значно більш вільним, ніж раніше. Він набув можливості вибирати між значно більшою кількістю пропозицій відпочинку й подорожей, ніж за умов візового режиму».*

А

Б

В

Г

У завданнях 24–26 до кожного із чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у *бланку А* на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в *бланку А* комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення *бланка А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

24. Увідповідніть країну з подією суспільно-політичного життя 1920-х – 1930-х рр., що відбувалися на українських землях, які входили до її складу.

1 Польська Республіка	А створення Є. Коновальцем Організації українських націоналістів (ОУН)
2 Королівство Румунія	Б проголошення автономії Підкарпатської Русі
3 Чехо-Словацька Республіка	В судовий процес над членами ОУН у справі вбивства міністра внутрішніх справ Б. Перацького
4 Українська СРР	Г створення В.-С. Залозецьким-Сасом Української національної партії (УНП)
	Д судовий процес над представниками української інтелігенції в справі «Спілки визволення України»

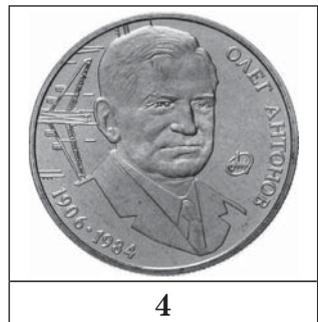
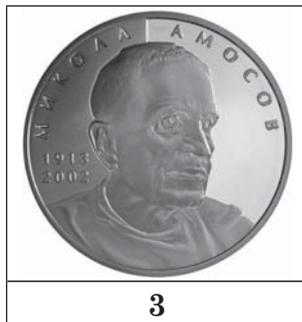
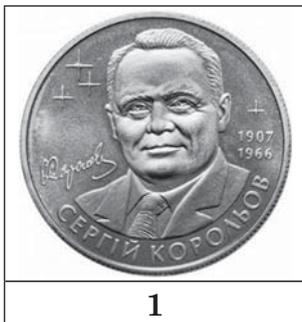
	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

25. У відповідність подію, описану в уривку джерела, і рік, коли вона відбулася.

- 1 «Волею українського народу Організація українських націоналістів під проводом Степана Бандери проголошує відновлення Української держави, за яку поклали голови цілі покоління найкращих синів України...»
- 2 «Уряд Української РСР... вирішив звернутися до Конференції Об'єднаних Націй із заявою, повідомляючи про своє бажання приєднатися до загальної організації Безпеки як одна з держав-засновниць, а також узяти участь у Конференції Об'єднаних Націй у Сан-Франциско...»
- 3 «Волею всього багатонаціонального радянського народу, за наказом Радянського уряду Червона армія звільнила навіки народ Західної України від влади польських поміщиків і капіталістів...»
- 4 «Під безперервним вогнем артилерії та ударами німецької авіації війська змушені були проводити переправу... часто переправлялися через Дніпро без танків і важкої артилерії. Під вогнем ворога воїни пливли на правий берег хто як міг: тримаючись за дошки, плащ-намети, напхані солом'яю. Тонули тисячами в холодній листопадовій воді...»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

26. З'ясуйте, до якої серії нумізматичної колекції належить кожна з пам'ятних (ювілейних) монет, зображених на фото.

- А «Піонери генетики»
 Б «Світила медицини»
 В «Лідери правозахисного руху»
 Г «Творці крилатих машин»
 Д «Підкорювачі космосу»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 27 і 28 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у *бланку А* на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Цифрі 1 має відповідати вибрана Вами перша подія, цифрі 2 – друга, цифрі 3 – третя, цифрі 4 – четверта. Усі інші види Вашого запису в *бланку А* комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення *бланку А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

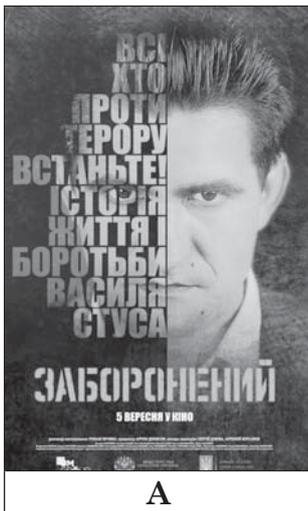
27. Установіть послідовність фактів біографії діяча, зображеного на фото.

- А учасник боїв за гору Маківка
- Б засновник Української військової організації (УВО)
- В командир Галицько-Буковинського куреня січових стрільців
- Г керівник Організації українських націоналістів (ОУН)

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

28. Установіть послідовність історичних подій, покладених в основу сюжетів сучасних фільмів, афіші яких зображено на фото.

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 29 і 30 мають по сім варіантів відповідей, з яких лише три правильні. Виберіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, відповіді, і запишіть їх у *бланку А* згідно з інструкцією. Порядок написання цифр значення не має. Для виправлення помилково вказаної відповіді запишіть новий варіант відповіді (три цифри) у спеціально відведеному місці *бланка А*. Не робіть інших записів у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення *бланка А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

29. «Нарком оборони Радянського Союзу Клим Ворошилов у виступі на XVII з'їзді ВКП(б) заявив: «Ми свідомо пішли на голод, бо нам потрібен був хліб, але жертвами голоду були не трудові елементи, а куркульство...»

Наведений уривок джерела дає змогу

- 1 визначити одну з причин Голодомору.
- 2 вказати на організаторів геноциду українського народу.
- 3 створити уявлення про масштаби голоду 1921–1923 рр.
- 4 виокремити пропагандистську складову компартійної політики.
- 5 з'ясувати основні положення Продовольчої програми Комуністичної партії.
- 6 визначити одного з керівників Української РСР.
- 7 підсумувати наслідки впровадження продподатку.

30. Укажіть союзників Німеччини в роки Другої світової війни, військові з'єднання яких окупували територію українських земель.

- 1 Франція («режим Віші»)
- 2 Хорватія
- 3 Італія
- 4 Японія
- 5 Угорщина
- 6 Румунія
- 7 Болгарія

Ви завершили роботу над завданнями частини 1.
Перевірте правильність перенесення своїх відповідей у *бланк А*.
Пам'ятайте!
Результат виконання завдань частини 1 буде зараховано
як результат **державної підсумкової атестації**

Частина 2

Історія України від найдавніших часів до кінця XIX століття

Завдання 31–53 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

31. Яка назва слов'янських племен, що трапляється в письмових джерелах, найдавніша?

- А венеди
- Б анти
- В поляни
- Г руси

32. На картосхемі відображено похід великого князя київського

- А Святослава Хороброго.
- Б Володимира Великого.
- В Ярослава Мудрого.
- Г Володимира Мономаха.

33. «...якби був поганий закон грецький, то не прийняла б його твоя бабуся Ольга», – переданий літописцем фрагмент діалогу з великим князем київським пов'язаний із

- А вибором державної релігії.
- Б упровадженням «Руської правди».
- В запровадженням системи престолонаслідування.
- Г укладенням чергового торгового договору з Візантією.

34. Пам'ятка давньоруської книжності – один із перших християнських енциклопедичних збірників Русі-України (Київської держави) – це

- А «Слово о полку Ігоревім».
- Б «Слово про Закон і Благодать».
- В «Остромирове Євангеліє».
- Г «Ізборник Святослава».

35. Данило Романович здійснював правління Галицько-Волинською державою протягом

- А 1019–1054 рр.
- Б 1199–1205 рр.
- В 1113–1125 рр.
- Г 1238–1264 рр.

36. Хто займав престол Кримського уділу Золотої Орди й, скориставшись її розпадом, проголосив незалежність?

- А Ольгерд
- Б К. Острозький
- В Хаджі I Гірей (Герай)
- Г Д. Вишневецький (Байда)

37. В уривку з літопису *«Коли прийшов Свидригайло в Полоцьк і на Смоленськ, і князі руські й бояри посадили князя Свидригайла на велике княжіння Руське»*, – ідеться про події

- А встановлення литовської династії в Русі-Україні.
- Б звільнення Русі-України від монгольського ярма.
- В початку громадянської війни у Великому князівстві Литовському.
- Г розподілу галицько-волинської спадщини між сусідніми державами.

38. Фортифікаційну споруду, зображену на фото, зведено з метою захисту

- А колонії Генуезької республіки в Криму.
- Б маєтків сімей литовських магнатів на Волині.
- В володінь Османської імперії на Буковині.
- Г земель польської шляхти на Поділлі.

39. Що стало приводом до козацького повстання під проводом К. Косинського?

- А утворення Барської конфедерації
- Б зруйнування Січі на острові Мала Хортиця
- В земельний конфлікт із родиною Острозьких
- Г заборона польської влади козакам здійснювати морські походи

40. Хто з українських гетьманів здійснив похід, відображений на картосхемі?

- А П. Сагайдачний
- Б Б. Хмельницький
- В І. Виговський
- Г І. Самойлович

41. Якого року в Києві вперше розміщено гарнізон московських військ на чолі з воеводою?

- А 1651 р.
- Б 1653 р.
- В 1654 р.
- Г 1656 р.

42. Що стало наслідком Чигиринських походів турецько-татарської армії?

- А повстання під проводом полковника С. Палія
- Б створення найманого кінного війська «компанійців»
- В здійснення гетьманом І. Самойловичем «Великого згону»
- Г розпад Гетьманщини на дві частини – Правобережну й Лівобережну

43. Гетьманів, зображених на портретах, єднає укладення воєнного договору

- А з Кримським ханством.
- Б з Османською імперією.
- В зі Шведським королівством.
- Г з Молдавським князівством.

44. Яка архітектурна пам'ятка з-поміж зображених на фото є свідченням існування міського самоврядування на українських землях?

А

Б

В

Г

45. Що спонукало українських селян у другій половині XVIII – на початку XIX ст. до участі в колонізації земель Півдня України?

- А можливість вільно послуговуватися українською мовою
- Б існування податкових і соціальних пільг, вільних земель
- В прагнення дистанціюватися від участі в польських повстаннях
- Г продовження боротьби козацтва проти турецько-татарських набігів

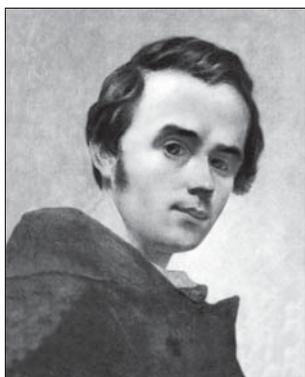
**Проаналізуйте фрагмент історичного документа
й виконайте завдання 46–48 до нього.**

«Перша українська промова в семінарії, репрезентована “Голосом галичан”, створеним народною мовою., була подією новаторською і стала доброю спонукою до ширших позасемінарських виступів рідною мовою, до нових національних маніфестацій...»

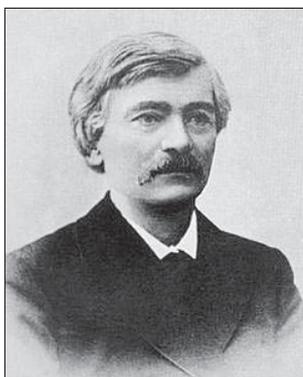
46. Представники якої організації причетні до події, описаної в уривку з історичного джерела?

- А «Руської трійці»
- Б Кирило-Мефодіївського братства
- В Товариства галицьких греко-католицьких священників
- Г Братства тарасівців

47. Хто з діячів, зображених на фото, виголосив *«першу українську промову в семінарії»*?

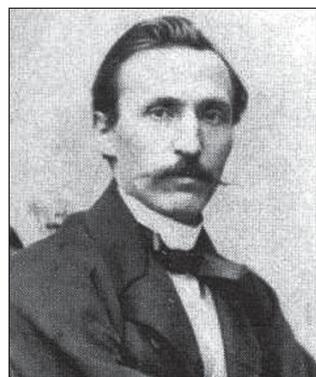
А

Б

В

Г

48. Подія, описана в уривку з історичного джерела, свідчила про

- А перехід до культурницького етапу національного відродження.
- Б політизацію національно-визвольного руху в Австро-Угорській імперії.
- В початок «нової ери» у польсько-австрійсько-українських відносинах.
- Г занепад ідей москвофільства серед греко-католицьких священників.

49. Протягом 1873–1876 років

- А тривало польське національно-визвольне повстання.
- Б відбувалися події Кримської війни на українських землях.
- В діяли українські парламентські громади в I і II Державних Думах Росії.
- Г працював «Південно-Західний відділ Російського географічного товариства».

50. Найбільша кількість томів «Записок Наукового Товариства імені Шевченка» наприкінці XIX – на початку XX ст. вийшла під редакцією

- А І. Франка.
- Б Ю. Федьковича.
- В О. Барвінського.
- Г М. Грушевського.

51. На фото зображено пам'ятну марку, яка має всі основні елементи, характерні для знаків сплати послуг поштового зв'язку, – перфорацію (1), призначення і країну-емітента (2), номінал і рік випуску (3), зображення з написом (4), поле для пам'ятного тексту (5).

Який пам'ятний текст треба розмістити у відповідному полі (5) марки?

- А «Зачинатель нової української літератури»
- Б «Основоположник української класичної музики»
- В «Корифей українського професійного театру»
- Г «Фундатор української історичної науки»

52. «Самостійна, суверенна Україна, соборна, ціла й нероздільна, від Сяну й Кубані, від Карпат по Кавказ...», – таке гасло на початку ХХ ст. сформулював

- А М. Міхновський.
- Б А. Шептицький.
- В І. Боберський.
- Г В. Липківський.

53. У 1907 р. на західноукраїнських землях

- А відкрито у Львові окремий український університет.
- Б упроваджено загальне виборче право для чоловіків.
- В започатковано політику «нової ери» в українсько-польських відносинах.
- Г об'єднано Галичину, Буковину й Закарпаття в єдиний Коронний край.

У завданнях 54–56 до кожного із чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

54. У відповідність місто з подією в історії Русі-України (Київської держави).

1 Іскоростень	А хрещення князя Володимира Великого						
2 Любеч	Б придушення повстання деревлян		1				
3 Київ	В будівництво Софійського собору		2				
4 Корсунь (Херсонес)	Г загибель князя Святослава		3				
	Д проведення з'їзду руських князів	4					

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

55. У відповідніть ім'я історичної особи з посадою, яку вона обіймала.

1	П. Дорошенко	А	гетьман Війська Запорозького
2	С. Палій	Б	полковник Фастівського полку
3	К. Гордієнко	В	президент Малоросійської колегії
4	Ф. Прокопович	Г	ректор Києво-Могилянської академії
		Д	кошовий отаман Війська Запорозького Низового

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

56. У відповідніть подію з її наслідками.

1	економічна криза 1900–1903 рр.	А	скасування панщини й особистої залежності селян, надання селянам громадянських прав
2	революція 1905–1907 рр.	Б	руйнування селянської общини, перетворення Наддніпрянської України на одного з основних експортерів хліба в Європу
3	Столипінська реформа 1906–1911 рр.	В	посилення концентрації виробництва, зростання питомої ваги українських земель в економіці Російської імперії
4	Перша світова війна	Г	утрата чинності Емського указу, легалізація діяльності українських політичних партій, створення українських думських громад
		Д	повалення самодержавства, розпад Російської імперії, Українська революція

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 57 і 58 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у *бланку А* на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Цифри 1 має відповідати вибрана Вами перша подія, цифри 2 – друга, цифри 3 – третя, цифри 4 – четверта. Усі інші види Вашого запису в *бланку А* комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення *бланка А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

57. Установіть послідовність подій, описаних в уривках із літописів.

- А «...Прийшли половці перший раз на Руську землю воювати... Це було перше зло на Руській землі від поганих безбожних ворогів...»
- Б «...І сталася жорстока січа, і ледве переміг Ярослав під вечір. Розбіглися печеніги врізнобіч і самі не знали, куди вони бігли. А деякі, тікаючи, потонули...»
- В «І пішов Святослав на греків, а ті вийшли проти Русі... І Русь приготувалася до бою, і була велика битва, і переміг Святослав, і побігли греки, і пішов Святослав до Царграда, воюючи і розорюючи міста...»
- Г «...Татари пішли проти Русі й учинили жахливі вбивства в землі Русі, зруйнували міста й фортеці й повбивали людей, обложили Київ, який був столицею Русі, і після довгої облоги взяли його й убили жителів цього міста...»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

58. Установіть послідовність подій суспільно-культурного життя XVI ст.

- А утворення у Львові першої братської (слов'яно-греко-латинської) школи
- Б укладення Берестейської церковної унії
- В видання І. Федоровичем «Апостола» й «Букваря»
- Г створення Пересопницького Євангелія

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 59 і 60 мають по сім варіантів відповідей, з яких лише три правильні. Виберіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, відповіді, і запишіть їх у *бланку А* згідно з інструкцією. Порядок написання цифр значення не має. Для виправлення помилково вказаної відповіді запишіть новий варіант відповіді (три цифри) у спеціально відведеному місці *бланка А*. Не робіть інших записів у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення *бланка А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

59. За заповітом великого князя київського Ярослава Мудрого

- 1 визначено стольні міста для княжіння.
- 2 започатковано традиції «шлюбної дипломатії».
- 3 передано владу над Києвом старшому сину Ізяславу.
- 4 запроваджено принцип отчини в успадкуванні влади.
- 5 встановлено принцип сеньорату в престолонаслідуванні.
- 6 заборонено набирати на військову службу найманців-варягів.
- 7 утверджено владу великого князя київського в племінних князівствах.

60. Укажіть імена гетьманів періоду Руїни.

- 1 І. Брюховецький
- 2 Ю. Хмельницький
- 3 Д. Многогрішний
- 4 П. Орлик
- 5 І. Скоропадський
- 6 Д. Апостол
- 7 К. Розумовський

Ви завершили роботу над завданнями частини 2.
Перевірте правильність перенесення своїх відповідей у *бланк А*.
Якщо час, відведений на виконання завдань частин 1 і 2, сплив,
здайте *бланк А* інструктору

Кінець зошита